

MARS - test 1

1. Příklad [10b]: Najděte maximální řešení C.Ú.

$$\begin{cases} y'(t) = \frac{1-2t}{y^2(t)} \\ y(1) = -\sqrt[3]{3} \end{cases}$$

Řešení:

$$(y^2(t)) \cdot y'(t) = 1 - 2t \quad y(t) \neq 0$$

$$\left(\frac{y^3(t)}{3}\right)' = (t - t^2)'$$

$$\frac{y^3(t)}{3} = c + t - t^2$$

$$y(t) = \sqrt[3]{3(c + t - t^2)}$$

$$\text{C.Ú:} \quad -\sqrt[3]{3} = y(1) = \sqrt[3]{3c} \Rightarrow c = -1$$

$$\text{Tedy:} \quad y(t) = -\sqrt[3]{3(t^2 - t + 1)} \text{ na } I$$

Zbývá určit interval I , na kterém existuje řešení. Víme, že $0 \in I$ a $0 \neq -\sqrt[3]{3(t^2 - t + 1)}$. Protože $0 \neq t^2 - t + 1$ platí vždy, je $I = \mathbb{R}$.

2. Příklad [10b]: Najděte maximální řešení C.Ú.

$$\begin{cases} y'(t) = ty(t) + t^3 \\ y(0) = 1 \end{cases}$$

Řešení:

Homogenní rovnice: $y'_H(t) = ty_H(t)$ $y_H = 0$ je řešením

$$(\ln |y_H(t)|)' = \frac{1}{y_H(t)} \cdot y'_H(t) = t = \left(\frac{t^2}{2}\right)'$$

$$\ln |y_H(t)| = \frac{t^2}{2} + c \quad c \in \mathbb{R}$$

$$|y_H(t)| = e^{c + \frac{t^2}{2}} = e^c e^{\frac{t^2}{2}} = K e^{\frac{t^2}{2}} \quad K = e^c \in \mathbb{R}^+$$

$$y_H(t) = k e^{\frac{t^2}{2}} \quad k \in \mathbb{R}$$

Partikulární řešení: $y'_P(t) = ty_P(t) + t^3$ kde $y_P(t) = k(t)e^{\frac{t^2}{2}}$

$$k'(t)e^{\frac{t^2}{2}} + k(t)e^{\frac{t^2}{2}}t = tk(t)e^{\frac{t^2}{2}} + t^3$$

$$k'(t) = t^3 e^{-\frac{t^2}{2}}$$

$$\begin{aligned} \int t^3 e^{-\frac{t^2}{2}} dt &= \left(\int 2ue^{-u} du \right) \Big|_{u=\frac{t^2}{2}} = \left(-2ue^{-u} + 2 \int e^{-u} du \right) \Big|_{u=\frac{t^2}{2}} \\ &= (-2(u+1)e^{-u}) \Big|_{u=\frac{t^2}{2}} = -(t^2+2)e^{-\frac{t^2}{2}} \end{aligned}$$

$$k(t) = -(t^2+2)e^{-\frac{t^2}{2}}$$

$$y_P(t) = -(t^2+2)$$

Řešení ODR: $y(t) = y_P(t) + y_H(t) = -(t^2+2) + ke^{\frac{t^2}{2}}$ $k \in \mathbb{R}$

Počáteční podmínka: $1 = y(0) = -2 + k \Rightarrow k = 3$

Řešení C.Ú.: $y(t) = \underline{-(t^2+2) + 3e^{\frac{t^2}{2}}}$ pro $t \in \mathbb{R}$.